

TEVHİD-İ TEDRİSAT KANUNUNUN
AMAÇ GERÇEKLEŞTİRME BAŞARISINA DAİR BİR İNCELEME

An INVESTIGATION on the GOAL ACHIEVEMENT SUCCESS of the UNIFICATION
of EDUCATION ACT (TEHVID-I TEDRISAT)

Hasan AKGÜNDÜZ

İstanbul Üniversitesi-Cerrahpaşa, HAYEF, E-posta: hasan.akgunduz@istanbul.edu.tr

[orcid.org/ 0000 0002 7457 8871](https://orcid.org/0000-0002-7457-8871)

Article Info

Article Type	Research & Theoretical
Received	03.04.2019
Accepted	10.05.2019
DOI	
Corresponding Author	Hasan AKGÜNDÜZ
Cite	Akgündüz, H. (2019). Tevhid-i tedrisat kanununun amaç gerçekleştirme başarısına dair bir inceleme. <i>Turkish History Education Journal</i> , 8(1), ss. 199-210.

Öz: Bu makalede, Tevhid-i Tedrisat Kanunu ile başlayan ve yüzyılını doldurma eşiğinde bulunan Cumhuriyetin Eğitim Devrimi, amaç gerçekleştirme başarısı bakımından literatür ve belgeler desteğinde kuramsal/tarihsel bakış yöntemiyle irdelenmiş ve değerlendirilmiştir. Vaki değerlendirme sonucu konu hakkında erişilen kritik bulgular; hukuki referansı Tevhid-i Tedrisat Kanunu, kök değerleri ise Millilik ve Laiklik olan eğitim devriminin, gelinen durum itibarıyla farklı sosyal hayat alanlarına hitap eden cumhuriyet devrimleri arasında amaç gerçekleştirme başarısı en sınırlı kalan devrimsel girişim olduğu, bahse konu neticenin beşeri fenomenlerde tarih bilinci eşliğinde öznel nadas yöntemiyle sağlanan gelenek-yenilik kutupsal sinerjisi üzerinden dikey mutasyon-aşkınlık-devrimsel büyüme kanuniyetine aykırı bir yola girilmiş olması, bu meyanda millilik ve laiklik değerlerinin sürecin başında buharlaşmasıyla oluşan tepkisel iklimde baskılanmış köklerin toprak altında vahşileşerek toprak üstü oluşumları bloke etmiş olması, kökten beslenerek kökleri üzerinde büyümediği için hırpalanmış durumdaki formal sistemin mevcudiyet eksikliğinde ise gelenekçi teist fırsatçıların millilik, pragmatist-ateist fırsatçıların da laiklik damarını istismar ederek gölge sistem halinde devreye girmesiyle ilişkili olduğudur. Gerçekten de hem yaşam enerjisi tükenmiş gölge medrese-tekke modelinin hala itibar görmesi ve halktan güç devşirmeye devam eden korsan yıkıcı gidişatı, hem de anlam paralizasyonu malül aynı tepkisel iklimde diğer rövanşist fırsatçılara yönelen teveccüh, insanların formal sistemle tinsel meşruiyetten yoksun mesafeli ilişkisi ve doğanın boşluk kaldırmaması nedeniyle insan/eğitim tefecilerinin merdiven altı korsan çözümlerine tepkisel akışından öte bir anlam ifade etmemektedir.

Anahtar Kelimeler: Tevhid-i Tedrisat, Eğitim Devrimi, Amaç Gerçekleştirme Başarısı

Abstract: In this article, the Education Revolution of the Republic, which started with the Law on Unification of Education and is on the threshold of filling the century, was examined and evaluated in a theoretical/historical perspective with the support of literature and documents in terms of purpose achievement. Critical findings on the subject are as follows; a) The educational revolution of which legal reference is The Law on Unification of Education and the root values are Nationality and laicism, as of now is the most unproductive revolutionary initiative among the republican revolutions that appeal to different social life areas, b) This result was led to prefer a way that was inconsistent with the law of vertical mutation-transcendence revolutionary growth accompanied by the consciousness of history in human phenomena through the polar synergy of tradition-innovation provided by the subjective fallow method c) In this respect, the suppressed roots got wild underground and blocked the formations above the ground in a reactive climate caused by the disappearance of nationality and secularism values at the beginning of the process, d) It is associated with a shadow system that was activated by the traditionalist theist opportunists exploiting the nationalism and also the pragmatist-atheist opportunists exploiting the secularism through taking advantage of the formal system that was battered due to the fact that it cannot be nourished with its roots. Indeed, both the life-drained shadow madrasah-Islamic Tekke model is still respected and the devastating illegal progression continues to derive power from the people, and the complaisance towards other revanchist opportunists in the same reactive climate does not make any sense more than a reaction to human/education usurers' illegal solutions due to the distant relationship of people with formal system devoid of spiritual legitimacy and the perspective as nature does not accept any emptiness.

Keywords: The Unification of Education, Education Revolution, Success of Goal Achievement

Extended Summary

Introduction

The Law on the Unification of Education is not an ordinary legal act but a legal text that is a reference to a revolutionary educational reform that is considered a turning point in the history of Turkish education. Because a hundred years of chaos caused by the search for solutions initiated by reactive defense psychosis after the Turkish nation has alienated from to its values, it was tried to give a radical/different aspect to the two-headed and confrontational education profile by the educational revolution which constitutes the first ring of the Law on Unification of Education. However, it is an indisputable fact that the revolutionary educational reform initiative, whose main values are nationality and secularism, did not produce consequences that were expected and predicted initially over the last century. Because the weakness in the success of goal achievement of this strategic initiative that flags the rationality, ironically through exploiting the abuse of two reference values, is mostly registered with the experiences in the context of non-anticipated manifestations to justify the aphorism as *the logic does not comply with the truth, the truth does not comply with the logic.*

Method

In this small-scale study; the success of goal achievement of the Law on the Unification of education and possible base causes that limit this success were examined and evaluated in the light of literature and documents.

Results

The educational revolution of which legal reference is The Law on Unification of Education and the root values are Nationality and Secularism, as of now is the most unproductive revolutionary initiative among the republican revolutions that appeal to different social life areas, this result was led to prefer a way that was inconsistent with the law of vertical mutation-transcendence revolutionary growth accompanied by the consciousness of history in human phenomena through the polar synergy of tradition-innovation provided by the subjective fallow method, in this respect, the suppressed roots got wild underground

and blocked the formations above the ground in a reactive climate caused by the disappearance of nationality and secularism values at the beginning of the process, and it is associated with a shadow system that was activated by the traditionalist theist opportunists exploiting the nationalism and also the pragmatist-atheist opportunists exploiting the secularism through taking advantage of the formal system that was battered due to the fact that it cannot be nourished with its roots. Indeed, both the life-drained shadow madrasah-Islamic monastery model is still respected and the devastating illegal progression continues to derive power from the people, and the complaisance towards other revanchist opportunists in the same reactive climate does not make any sense more than a reaction to human/education usurers' illegal solutions due to the distant relationship of people with formal system devoid of spiritual legitimacy and the perspective of nature does not accept any emptiness.

Conclusion

The weakness of spiritual legitimacy, that was examined in this article with a horizontal view, due to the polar synergy of the tradition-innovation of the Turkish Education System is not an ordinary absence of setting, on the contrary, it is a vital risk or handicap that correspond with the historical march of the Turkish Nation, the continuity of its presence with transcendence, and the consciousness of creating its own reality by fully experiencing its potential and finally becoming the master of its own destiny. Naturally, the researches about the wound that has been bleeding have also been important and prioritized for the same reasons.

Giriş

Tevhid-i Tedrisat Kanunu, sıradan bir hukuki düzenleme olmayıp Türk eğitim tarihinde dönüm noktası sayılan devrimsel bir eğitim reformuna referans teşkil etmiş yasal metindir. Çünkü Türk milletinin kendi değerlerine soğumasını müteakip tepkisel savunma psikozuyla eğitim hayatında başlattığı çözüm arayışlarının yol açtığı yüz yıllık karmaşa, iki başlılık ve çatışmacı eğitim profiline, Tevhid-i Tedrisat Kanunu'nun ilk halkayı teşkil ettiği

eğitim devrimiyle dur denilmeye ve radikal/farklı bir çehre kazandırılmaya çalışılmıştır (Köseoğlu, 1995, s.28; Akgündüz, 2013, s.25; Levis, 1991, s.239 vd.; Akyüz, 2013, s.39 vd.; Sakaoğlu, 2018, s.18 vd.) Bu iddia bahse konu hukuki düzenlemenin gerekçesine şu keskin ifadelerle yansımıştır;

Bir devletin irfan ve maarif-i umumiye siyasetinde, milletin fikir ve his itibariyle vahdetini temin etmek için tevhid-i tedrisât en doğru, en ilmî, en asrî ve her yerde fevâid ve muhasenâtı görülmüş bir umdedir... Saltanat-ı Münderise-i Osmaniye, tevhid-i tedrisâta başlamak istemiş ise de buna muvaffak olamamış ve bilakis bu hususta bir ikilik bile vücuda gelmiştir. Bu ikilik, vahdet-i terbiye ve tedris nokta-i nazarından birçok muzır neticeler tevliid etti. Bir millet efradı ancak bir terbiye görebilir. İki türlü terbiye, bir memlekette iki türlü insan yetiştirir. Bu ise vahdet-i his ve fikir ve tesânüdgayelerini külliye muhildir... Teklif-i Kanunîmizin kabul-ü takdirinde Türkiye Cumhuriyeti dâhilindeki bilumum irfan müessesâtının merci-i yegânesi Maârif Vekâleti olacaktır (Tevhid-Tedrisat Kanunu, 1340)

Başat değerleri millilik ve laiklik olan devrimsel eğitim reformu girişiminin, üzerinden geçen yüzyıl zarfında -bileşenleri ve bütünü itibariyle- amaç gerçekleştirme başarısının dibacesindeki öngörüyle mütenasip düzeyde olmadığı tartışma götürmez olgusal bir gerçektir (Akyüz, 2012: 359; Erdoğan, 2015: 147). Çünkü rasyonaliteyi bayraklaştıran bu stratejik girişimin amaç gerçekleştirme başarısındaki zaafiyet, ironik biçimde iki referans değerinin istismarı üzerinden çoğunlukla mantığa uyanın gerçeğe uymadığı, gerçeğe uyanın da mantığa uymadığı özlü sözünü haklı çıkaracak beklenti dışı tezahürler bağlamında yaşanmışlıklarla tescil edilmiş bulunmaktadır.

Yöntem

Küçük çaplı bu incelemede; Tevhid-i Tedrisat Kanunu'nun amaç gerçekleştirme başarısı ve bu başarıyı sınırlayan olası dip nedensellikler, literatür ve konuya ilişkin belgeler ışığında kuramsal/tarihsel bakış yöntemiyle irdelenmiş ve değerlendirilmeye çalışılmıştır.

Bulgular

Beşeri Düzeneklerin Oluşum ve Dönüşüm Naturası

Beşeri düzeneklerin ayırt edici niteliği, toprakaltı ve topraküstü bileşenlerin sentezlendiği aşkın/devrimsel gerçeklikler olmasıdır. Her beşeri düzeneğin toprak altı kesiti değişmeyen geleneksel-tarihsel köklerini, topraküstü kesiti ise değişen yenilik düzlemini karakterize etmektedir. Bu bağlamda beşeri varoluş ve mevcudiyetin aşkın ve devrimsel niteliğinin sigortası da tarih bilinciyle işleyecek öznel nadas süreci eşliğinde her iki kutupta yer alan bileşenlerin şeklen diyalektik ama özünde diyolojik ilişkisinin sağlıklı gerçekleşmesinde ifadesini bulmaktadır. Söz konusu ilişki sayesinde kıköklardan beslenerek değişimin özümsemesi, İbn-i Haldun'un beşeri gerçeklikler için öngördüğü doğum-yaşam-ölüm kısır döngüsü kırılmak suretiyle sosyal ölümün aşılması ve mevcudiyetin daimi aşkınlıkla görece ebedileşmesi mümkün olabilmektedir. (Dursun, 2008: 13; Akgündüz, 1998: 27).

Deneyim öznesi insan olan gerçekleştirmelerde süresiz süreklilik ve daimi aşkınlıkla mevcudiyetin devamına imkân sağlayan ontolojik elverişlilik, beşeri gerçekliğin varlık bileşenlerinin kutupsal sinerjisi bağlamında toprak altı ve üstünde eşzamanlı ve ters simetri kanuniyetiyle evrimleşme naturasıdır. Bahse konu evrimsel naturanın kısa açılımı; her hangi bir beşeri fenomenin, ağaç misali toprak altında derinlere kök salabildiği nispette eşzamanlı ve ters simetri ile toprak üstünde dikey büyüme/aşkınlık fırsatını yakalayabilmesidir. Bu durum bir yandan derin tarihsel köklere sahip olmanın aşkın bir trendle büyüme potansiyelindeki stratejik değerini, bir yandan da olağan mutasyonun tavsaması halinde köklülüğün yol açacağı ölümcül riskleri işaretlemektedir. (Kongar, 1995: 60; Akgündüz, 2013: 23; Denkel, 2007: 17; Richard, 1972: 22). Böyle bir durum karşısında beşeri düzeneklerin varoluşsal kaderini belirleyen faktör, daha önce işaret edildiği üzere başkalaşıma uğramaksızın değişerek değişmez kalabilmeyi sağlayan kutupsal ilişki hijyeni ve bunu kotaracak angajmansız öznel nadas sürecidir. Çünkü öznel nadas sürecinde vaki her yozlaşma, kutupsal ilişki sakatlanması ve ilişki sinerjisinden mahrumiyeti, optimal düzeyde köklerden beslenemeyen beşeri varlığın cılızlaşması ve kırılğan hale gelmesini, daha vahim olanı da köklerin toprak üstünü korsan etkilerle bloke etmesini, kökleri üzerinde devrimsel aşkınlıkla büyüme doğallığını yitiren beşeri fenomenin yaşamsal özü itibariyle çevresel etkilerle başkalaşıma teşne-tarihselleşmiş bir nesneye dönüşmesini ve nihayet sosyal ölüm akıbetiyle yüzleşmesini

kaçınılmaz kılmaktadır (Denkel, 2007: 17; Richard, 1972:22; Kongar, 1995: 304; Akgündüz, 2013: 223).

Türk Eğitim Sisteminin Oluşum ve Dönüşüm Özdesi

Türk Eğitim Sistemi, hukuki referansı 3 Mart 1924/1340 tarih ve 430 sayılı *Tevhid_i Tedrisat Kanunu* olan eğitim devrimiyle tarihsel varlık alanına çıkmış ve farklı istihalelerle yüzyılını doldurma raddesine ulaşmış devasa bir beşeri düzenektir. Bu düzeneği emsallerinden farklı kılan husus, nevezuhur bir müessese olmayıp tarihsel kökleri hayli derinlere giden bir geleneğin üzerine kurulmuş olmasıdır. Ne var ki derin tarihsel kökler, sistemin hem gücü hem de tehdidi olmuş ve olmaya devam etmektedir. Çünkü bahse konu sistemin olağan mutasyonunu sakatlayan asıl yarası, daha çok tarihsel kökler üzerinden ortaya çıkmıştır. (Tevhid-Tedrisat Kanunu Sureti: CCA 2-4-8; Tevhid-i Tedrisat Kanunu'na Göre Okullarda Uygulanacak Esaslar: CCA 142-1-3; Tevhid-i Tedrisat Kanununa Göre Medaris-i İlimiye İle Darulhilafeler Hakkında Vilayetlere Gönderilen Genelge: CCA 3-27 2; Akgündüz, 2013: 203; Erdoğan, 2002; Akgündüz, 1997: 199; Akgündüz, 1998: 218).

Yukarıda işaret edildiği üzere Türk Eğitim Sisteminin köklerle iltisaklı ilk yarası veya yumuşak karnı, nesnel tarih bilinciyle tarihsel müktesebatın tersyüz edilmesi suretiyle geçmişten özgürleşmeyi sağlayacak öznel nadasa tabi tutulmamış bir sosyal toprakta gelenek-yenilik kutupsal sinerjisinden mahrum anamolik bir doğumla varlık alanına çıkmış olmasıdır. Nitekim açının merkezindeki bu tarih perhizi, ciddi bir tepki zincirinin oluşmasına, bu bağlamda tarihsel köklerin büyüme potansiyeli ve yaratıcı sinerji kaynağı olmaktan çıkıp, tekerrür eden hatalarla yeniyi boğan ve etkileri günümüze kadar uzanan bir tehdide dönüşmesine yol açmıştır. Söz konusu tehdidin eğitimsel yaşanmışlıklar açısından açılımı sırasıyla;

- Devrimsel kıvamda yenilendiği sanılan sistemin tepkisel mayası nedeniyle karşıtına benzeme-dönüşme-başkalaşma akıbetinden kurtulamayıp, eleştirdiği her boyutta geleneksel eğitimin ters sürümü olarak filizlenmesi,
- Baskılanmış geleneksel eğitimin bu tepkisel iklimde içine kıvrılarak toprak altına inmesi, yer altında vahşileşerek toprak üstünde korsan çıkışlarla kendini ifadeye yönelmiş olması,

- Formel sistemin *millilik* değerinden beslenerek vakıf-dernek-sivil toplum girişimi etiketleriyle iç enerjisi çoktan tükenmiş ve aşılıp geleneksel medrese-tekke modelinin hortlaması veya hortlatılmış olması,
- Teist cemaatler vasıtasıyla geleneksel eğitimin hukuken serbest olduğu dönemlerden daha güçlü alternatif gölge sistem haline gelerek insan ve toplum yaşamını manipüle etme gücüne ulaşması,
- Nicel/biçimsel haşmetine rağmen nitel fark yaratamayan bilakis amaçladığının dışındaki her çeşit benlik profiline imza atma negatif başarısıyla temayüz eden formel eğitimin, cemaatler aracılığıyla zihni ve kalbi iğdiş edilmiş genç kuşağıdiploma dağıtım işleviyle hayata sevk eden *son ütücü* konumuna gerilemesi veya geriletilmiş olması,
- ©Formel-gölge sistem ikileminde bağışıklığı zayıflayan eğitim yaşamının çevresel etkilere müzahir duruma gelmesi, bu bağlamda bulanık suda balık avlamak isteyen fırsatçı gruplar ve ateist cemaatlerin de formel sistemin *laiklik* değerini istismar yoluyla spiritüel kölelik furyasında karşı cephe olarak devreye girmiş olması,
- Ve nihayet korsan eğitim hipnozuyla zihni ele geçirilmiş mankurtlar üzerinden birey/toplum yaşamını trajik biçimde gasp girişimlerinin baş göstermiş olmasıdır (Gutek, 1998: 338; Kongar, 2012: 278; Akgündüz, 2013: 205; Erdoğan, 2015: 147; Akyüz, 2012: 359; Sakaoğlu, 2018; Gürdoğan, 2017: 12; Yücer, 2003: 67; Ergün, 2018: 17-32).

15 Temmuz 2016 tarihli FETÖ terör girişimi, Türkiye'nin eğitim yaşamında önceki paragraflarda kısaca betimlenen zehir birikimi ve nitelik erozyonunun expoz olduğu yıkıcı bir yaşanmışlıktır. Bu bağlamda ülkenin son yirmi yılına damgasını vuran siyasal iktidarın eğitim adına hanesine yazılabilecek en stratejik nitel katkı, eğitimin kanayan yarası olan ruh simsarlığı endüstrisine vurduğu neşter ve dikkat odağını gölge sistemden formel eğitim sistemine çevirmiş olmasıdır. Vakıa son üç yılda yapılanlar aysbergin görünen kısmına sınırlı bir dokunuştan ibarettir. Çünkü bahse konu yara, farklı korsan girişimler bağlamında kanamaya/kanatılmaya devam etmektedir. Ama güncel iktidarın neşterini anlamlı kılan husus, dini tandanslı bir spiritüel köleciliğe muhafazakâr kimlikle müdahil olabilmesidir. Değilse aynı neşterin sol değerleri referans alan bir siyasal kadroyla yapılmasının ne tür tepkilere yol açacağı ve dönüştürücü etkisinin ne kadar sınırlı kalacağı izahtan vareste bir husustur. Son yirmi yılda Türk siyasal yaşamını belirleyen iktidarın yeni üniversiteler açarak akademik

yaşamdaki vesayet ve tekelciliğe -farkında olarak veya olmayarak-neşter vurmuş olması, eğitim hayatına katılan yoğun öğretmen kadrosu, yeni derslikler ve teknolojik altyapı girdileri de kısmen nitelik kısmen nicelikle ilgili kayda değer icraatlar cümlesindedir. Ve nihayet 2023 Eğitim Vizyon Belgesi, hayata iyi niyet beyanı olmak bakımından ilgi uyandıran farklı bir girişim olarak değerlendirilebilir (MEB, 2018).

XX. Yüzyılın ilk çeyreğinde yüz yılını dolduracak olan Cumhuriyetin Eğitim Devrimi itibarıyla nicelik, biçim ve oyun düzeneğine ilişkin serzenişlerin gerçekte karşılığı yoktur. Çünkü tamamlanmak üzere olan yüz yılın her kesitinde ve son yirmi yılda yapılanlar, Türk Eğitim Sistemini tam donanımlı devasa bir beşeri düzenek durumuna taşımıştır. Bu bağlamda sistemin yegâne stratejik noksanı, yaşamsal özünü karakterize eden tinsel meşruiyet zaafıdır. Çünkü insanların geçmişte ve bugün vaki sistem dışı arayışları, yasal düzeneğin nicel-biçimsel noksanları buna mukabil korsan girişimlerin aynı husustaki albenisiyle ilişkili olmayıp, meşru sistemle yaşayamadığı sevdayı ve ruhsal bütünleşme ihtiyacını tersinden ve karşıtıyla yaşayarak dengeleme/dengelenme çaresizliğinin dışavurumlarından ibarettir (Dennet, 1999: 32; Rotzak, 1995: 28; Akgündüz, 2013: 76; Mengüşoğlu, 1998: 97; Ergün, 2018: 17-32).

Kısacası eğitim yaşamında korsanı yaşatan husus, korsanın nitel-nicel cazibesi değil formal sistemin nitel eksikliğidir. Böyle bir durumda vaki arayışları kınamak ve/veya teknolojik/biçimsel süsleri çoğaltmanın, formal sistemin yarasına merhem olmayacağını söylemek kehanet olmasa gerektir. Geline bu noktada belki fark yaratacak husus, insanların özü ve biçimiyle pejmürde korsanlara itibarının dip nedenselliğine girmek, sistemi milletle barıştırmak, eğitim fenomeninde dikkat odağını oyun düzeneğinden oyuncuya çevirerek dikkatlerin formal sisteme kendiliğinden teveccühüne uygun iklim hazırlamış olmasıdır. Nesnel tarih bilinci ışığında gelenek-yenilik kutupsal sinerjisine bağlı aşkınlığın meyvesi olacak bahse konu tinsel meşruiyet sayesinde ki biçimle ilgili gözüken her serzenişin gönül koymayla ilişkili olduğu ve eğitim yaşamının istatistik ötesi gönül konforuyla ve daha mütevazı biçimsellikle yaratıcı çizgide deneyimlenebileceği gerçeği kendini göstermiş olacaktır.

Sonuç

Hukuki referansı Tevhid-i Tedrisat Kanunu, kök değerleri ise Millilik ve Laiklik olan eğitim devriminin, gelinen durum itibariyle farklı sosyal hayat alanlarına hitap eden cumhuriyet devrimleri arasında amaç gerçekleştirme başarısı en sınırlı kalan devrimsel girişim olduğu söylenebilir. Bu durum eğitim fenomenine yaklaşımda tarih bilinci eşliğinde öznel nadas yöntemiyle gelenek- yenilik kutupsal sinerjisinin devreye girmemiş olması, millilik ve laiklik değerlerinin sürecin başında buharlaştığı bu tepkisel iklimde baskılanmış köklerin toprak altında vahşileşerek toprak üstü oluşumları bloke etmesi ve ironik biçimde millilik damarından beslenen gelenekçi teist fırsatçılar ve kökten beslenerek kökleri üzerinde büyüyemediği için hırpalanmış formal sistemin mevcudiyet eksikliğinden istifade eden pragmatist-ateist fırsatçıların laiklik damarından beslenerek korsan biçimde gölge sistem olarak devreye girmiş olmasıyla ilişkilidir. Gerçekten de hem yaşam enerjisi tükenmiş gölge medrese-tekke modelinin hala itibar görmesi ve halktan güç devşirmeye devam eden korsan yıkıcı gidişatı, hem de anlam paralizasyonu malül aynı tepkisel iklimde diğer rövanşist fırsatçılara yönelen teveccüh, insanların formel sistemle tinsel meşruiyetten yoksun mesafeli ilişkisi ve doğanın boşluk kaldırmaması nedeniyle insan/eğitim tefecilerinin merdiven altı korsan çözümlerine tepkisel akışından öte bir anlam ifade etmemektedir.

Türk Eğitim Sisteminin bu makalede ufki bir bakışla irdelenen gelenek-yenilik kutupsal sinerji mahrumiyetine bağlı tinsel meşruiyet zaafı, sıradan bir dekor eksikliği olmayıp Türk Milletinin tarihsel yürüyüşü, mevcudiyetinin aşkınlıkla devamı, potansiyelini eksiksiz deneyimleyerek kendi gerçekliğini yaratabilme ve nihayet kendi kaderinin efendisi olma bilinçliliğine tekabül eden hayati bir risk veya handikaptır. Tabiatıyla kanayan söz konusu yaraya ilişkin araştırmalar da aynı nedenlerle önem ve öncelik arz etmiş olmaktadır.

Kaynakça

- Akgündüz, H. (1997). *Klasik dönem Osmanlı medrese sistemi*. İstanbul: Bellek.
- Akgündüz, H. (1998). *Tarihi gelişim içinde medreseler ve üniversiteler*. Diyarbakır: Gençlik.
- Akgündüz, H. (1998). *Eğitim sorunlarına tarihsel bakış yöntemi*. Diyarbakır: Gençlik.
- Akgündüz, H. (2013). *Hurafe ve gerçek ikileminde eğitim*. İstanbul: Hayat.
- Akyüz, Y. (2012). *Türkiye’de öğretmenlerin toplumsal değişimdeki etkileri*. Ankara: Pegem.
- Akyüz, Y. (2013). *Türk eğitim tarihi*. Ankara: Pegem.
- Dursun, T. ve Hassan, Ü. (2008). *İbn-i Haldun’da uygarlıkların yükselişi ve çöküşü*. İstanbul: Kaynak.
- Denkel, A. (2007). *Nesne ve öznellik* (Çev. A. Kanat). İstanbul: Doğu-Batı.
- Dennet, D.C. (1999). *Aklın türleri*, Çev. H. Baykara. İstanbul: Varlık.
- Erdoğan, İ. (2002). *Türk eğitim sistemi*. İstanbul: Sistem.
- Erdoğan, İ. (2015). *Eğitim bilimleri ve milli eğitime dair*. Ankara: Nobel.
- Ergün, M. (2018). *Modern eğitim sistemlerinin doğuşu ve gelişimi*. Ankara: Pegem.
- Gutek, G.L. (1998). *Eğitime felsefi ve ideolojik yaklaşımlar* (Çev. N. Kale). Ankara: Ütopya.
- Gürdoğan, N. (2017). *Görünmeyen üniversite*. İstanbul: İz.
- Kongar, E. (1995). *Toplumsal değişim ve Türkiye gerçeği*. İstanbul: Bilgi.
- Köseoğlu, N. (1995). *Türk Dünyası tarihi ve Türk Medeniyeti üzerine düşünceler*. İstanbul: Ötüken.
- Levis, B. (1991). *Modern Türkiye’nin doğuşu* (Çev. M. Kıratlı). Ankara: Arkadaş.
- Milli Eğitim Bakanlığı (MEB). (2018). *2023 Eğitim misyonu*. Erişim: <http://2023vizyonu.meb.gov.tr/>
- Mengüşoğlu, T. (1998). *İnsan felsefesi*. İstanbul: Doğu-Batı.
- Richard, H. H. (1972). *Organizations: Structure and process*. Englewood Cliffs: Prentice-Hall.

Rotzak, T. (1995). *Bilincin evrimi* (Çev. B. Muhib). İstanbul: İnsan.

Sakaoğlu, N. (2018). *Türkiye eğitim tarihi*. İstanbul: Alfa.

Tevhid-Tedrisat Kanunu: Yayımlandığı R. Gazete: Tarih: 6/3/1340 Sayı: 63.

Tevhid-Tedrisat Kanunu Sureti: CCA 2-4-8.

Tevhid-i Tedrisat Kanunu'na Göre Okullarda Uygulanacak Esaslar: CCA 142-1-3.

Tevhid-i Tedrisat Kanununa Göre Medaris-i İlmiye İle Darulhilafeler Hakkında Vilayetlere Gönderilen Genelge: CCA 3-27-2.

Yücer, H.M. (2003). *Osmanlı toplumunda tasavvuf 19. yüzyıl*. İstanbul: İnsan.